

Ισολογισμός της 31ης Δεκεμβρίου 2002

Ενεργητικό	Αριθ. σημείωσης	2002 €	2001 €
Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	1	8.058.187.254	7.766.265.040
Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2		
Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ		164.788.323	72.074.161
Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού		37.151.511.287	41.162.620.238
		37.316.299.610	41.234.694.399
Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	2	3.047.976.497	3.636.568.460
Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	3		
Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια		183.237.923	391.170.869
Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	4	0	0
Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	5		
Απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος		28.681.074.010	0
Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)		5.468.478.796	9.697.303.920
		34.149.552.806	9.697.303.920
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	6		
Ενσώματα και ασώματα πάγια		112.624.758	100.585.654
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		5.529.030.465	4.516.504.313
Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα		1.260.718.561	620.508.777
Διάφορα		609.968.394	97.569.394
		7.512.342.178	5.335.168.138
Σύνολο ενεργητικού		90.267.596.268	68.061.170.826

Παθητικό	Αριθ. σημείωσης	2002 €	2001 €
Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	7	28.681.074.010	0
Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	8	1.036.000.000	1.022.000.000
Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	9	227.805.777	271.375.580
Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	10	0	17.192.783
Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ Καταθέσεις, υπόλοιπα και λοιπές υποχρεώσεις	10	5.192.380.656	5.840.349.099
Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	11	40.497.150.000	40.497.150.000
Λοιπά στοιχεία παθητικού	12		
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα		1.417.939.194	1.759.319.678
Διάφορα		75.191.137	94.122.190
		1.493.130.331	1.853.441.868
Προβλέψεις	13	2.644.780.685	2.803.216.269
Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	14	4.404.834.096	9.429.002.830
Κεφάλαιο και αποθεματικά	15		
Κεφάλαιο		4.097.229.250	4.097.229.250
Αποθεματικά		772.757.209	408.393.225
		4.869.986.459	4.505.622.475
Κέρδη χρήσεως		1.220.454.254	1.821.819.922
Σύνολο παθητικού		90.267.596.268	68.061.170.826

Αποτελέσματα χρήσεως 1.1.2002 - 31.12.2002

	Αριθ. σημείωσης	2002 €	2001 €
Πιστωτικοί τόκοι επί συναλλαγματικών διαθεσίμων		990.618.897	1.707.431.459
Πιστωτικοί τόκοι από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος		726.917.226	0
Λοιποί πιστωτικοί τόκοι		1.965.003.344	2.271.293.068
Πιστωτικοί τόκοι		3.682.539.467	3.978.724.527
Χρεωστικοί τόκοι επί των απαιτήσεων των ΕθνΚΤ σε σχέση με μεταβιβασθέντα συναλλαγματικά διαθέσιμα		(1.140.963.789)	(1.509.312.118)
Λοιποί χρεωστικοί τόκοι		(1.547.042.623)	(1.698.022.587)
Χρεωστικοί τόκοι		(2.688.006.412)	(3.207.334.705)
Καθαροί πιστωτικοί τόκοι	19	994.533.055	771.389.822
Πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημίες από χρηματοοικονομικές πράξεις	20	735.425.388	1.351.881.733
Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	21	(276.955.036)	(109.023.392)
Μεταφορές προς/από προβλέψεις έναντι συναλλαγματικών κινδύνων και κινδύνων λόγω διακύμανσης των τιμών		154.000.000	109.023.392
Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις έναντι κινδύνων		612.470.352	1.351.881.733
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	22	(227.158)	298.120
Λοιπά έσοδα	23	3.744.153	1.393.851
Σύνολο καθαρών εσόδων		1.610.520.402	2.124.963.526
Δαπάνες προσωπικού	24 & 25	(120.003.344)	(97.288.818)
Διοικητικές δαπάνες	26	(133.966.576)	(185.712.394)
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων		(17.738.206)	(20.142.392)
Υπηρεσίες παραγωγής τραπεζογραμμάτων	27	(118.358.022)	0
Κέρδη χρήσεως		1.220.454.254	1.821.819.922

Φραγκφούρτη, 11 Μαρτίου 2003

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Willem F. Duisenberg
Πρόεδρος

Λογιστικές πολιτικές¹

Μορφή και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική κατάσταση της ΕΚΤ και τα αποτελέσματα των εργασιών της. Καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις ακόλουθες λογιστικές πολιτικές, τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θεωρεί κατάλληλες για τη λειτουργία μιας κεντρικής τράπεζας. Οι πολιτικές αυτές είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του άρθρου 26.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, δυνάμει των οποίων πρέπει να ακολουθείται τυποποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τους κανόνες που διέπουν τη λογιστική παρακολούθηση των εργασιών του Ευρωσυστήματος και την υποβολή σχετικών εκθέσεων.

Λογιστικές αρχές

Εφαρμόστηκαν οι εξής λογιστικές αρχές: η αρχή της πραγματικής οικονομικής κατάστασης και της διαφάνειας, η αρχή της συντηρητικότητας, η αρχή της αναγνώρισης γεγονότων που επήλθαν μετά την κατάρτιση του ισολογισμού, η αρχή του ουσιώδους των λογιστικών γεγονότων, η αρχή της πραγματοποίησης των εσόδων/εξόδων (η αρχή του δεδουλευμένου), η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, η αρχή της συνέπειας και η αρχή της συγκρισιμότητας.

Βάση για τη λογιστική καταγραφή

Οι λογαριασμοί καταρτίστηκαν με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους (κτήσεως), η οποία τροποποιήθηκε ώστε να περιλαμβάνει την αποτίμηση, σε τιμές της αγοράς, των εμπορεύσιμων τίτλων, του χρυσού και όλων των λοιπών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εντός και εκτός

ισολογισμού που εκφράζονται σε συνάλλαγμα. Οι συναλλαγές επί χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αντανακλώνται στους λογαριασμούς με βάση την ημερομηνία διακανονισμού τους.

Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε συνάλλαγμα μετατρέπονται σε ευρώ με την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας κατάρτισης του ισολογισμού. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με την ισοτιμία που ίσχυε κατά το χρόνο της συναλλαγής. Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα γίνεται χωριστά κατά νόμισμα, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων.

Η αναπροσαρμογή της αξίας, με βάση την τιμή της αγοράς, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα αντιμετωπίζεται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Στην περίπτωση του χρυσού, δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφορών από αναπροσαρμογή της τιμής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας, αλλά λογιστικοποιείται μία και μόνη αποτίμηση της αξίας του χρυσού με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού, όπως αυτή προκύπτει από τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ/δολαρίου ΗΠΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

¹ Οι λογιστικές πολιτικές της ΕΚΤ περιγράφονται λεπτομερώς στην απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ της 5ης Δεκεμβρίου 2002 (ΕΚΤ/2002/11), ΕΕ L 58 της 3.3.2003, σ. 38-59. Η απόφαση αυτή τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2003, αλλά ισχύει και για την κατάρτιση του ετήσιου ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως της ΕΚΤ για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Οι αναθεωρήσεις των λογιστικών πολιτικών των προηγούμενων ετών δεν είναι σημαντικές.

Τίτλοι

Όλα τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα και τα παρεμφερή στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται με τη μέση τιμή που ίσχυε στην αγορά κατά την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού. Για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2002, χρησιμοποιήθηκαν οι μέσες τιμές της αγοράς της 30ής Δεκεμβρίου 2002. Οι μη εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμώνται στο κόστος.

Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία εισπράττονται ή καταβάλλονται. Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Το κόστος κτήσεως των επιμέρους στοιχείων υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου κόστους σε ημερήσια βάση. Σε περίπτωση μη πραγματοποιηθεισών ζημιών από οποιοδήποτε στοιχείο στο τέλος του έτους, το μέσο κόστος του εν λόγω στοιχείου μειώνεται σύμφωνα με τη συναλλαγματική ισοτιμία ή/και την αγοραία τιμή του στο τέλος του έτους.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμό αναπροσαρμογής.

Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως εάν υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη από αναπροσαρμογή, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες επί ενός μεμονωμένου τίτλου ή νομίσματος ή επί των διαθεσίμων σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλους τίτλους, νομίσματα ή από χρυσό.

Διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο που προκύπτουν από τους αγορασθέντες

τίτλους υπολογίζονται και εμφανίζονται ως τμήμα των πιστωτικών τόκων και αποσβένονται κατά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής των τίτλων αυτών.

Αντιστρεπτέες πράξεις

Οι αντιστρεπτέες πράξεις που διενεργούνται στο πλαίσιο συμφωνιών επαναγοράς καταγράφονται στον ισολογισμό ως εισερχόμενες καταθέσεις που καλύπτονται από ασφάλεια. Στον ισολογισμό εμφανίζονται οι καταθέσεις και η αξία των τίτλων που χρησιμοποιούνται ως ασφάλεια. Οι τίτλοι που πωλούνται στο πλαίσιο των πράξεων αυτού του είδους παραμένουν στον ισολογισμό της ΕΚΤ και λογίζεται ότι ανήκουν στο χαρτοφυλάκιο από το οποίο προέρχονται. Συμφωνίες επαναγοράς που αφορούν τίτλους σε συνάλλαγμα δεν επηρεάζουν το μέσο κόστος της συναλλαγματικής θέσης στο συγκεκριμένο νόμισμα.

Οι αντιστρεπτέες πράξεις που διενεργούνται στο πλαίσιο συμφωνιών επαναπώλησης καταγράφονται στο ενεργητικό ως δάνεια που καλύπτονται με ασφάλεια, για την αξία του δανείου. Η αξία των τίτλων που αποκτώνται στο πλαίσιο αυτών των συμφωνιών δεν υπόκειται σε αναπροσαρμογή.

Οι αντιστρεπτέες πράξεις (συμπεριλαμβανομένων συναλλαγών δανεισμού τίτλων) που διενεργούνται στο πλαίσιο προγράμματος αυτόματου δανεισμού τίτλων καταγράφονται στον ισολογισμό μόνον εφόσον παρέχεται ασφάλεια από τον δανειολήπτη με τη μορφή μετρητών στη διάρκεια της πράξης. Το 2002, η ΕΚΤ δεν έλαβε ασφάλεια με τη μορφή μετρητών κατά τη διάρκεια τέτοιων πράξεων.

Πράξεις εκτός ισολογισμού

Οι πράξεις σε συνάλλαγμα, δηλ. προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος, τα προθεσμιακά σκέλη των πράξεων

ανταλλαγής νομισμάτων και λοιπές πράξεις επί νομισμάτων που συνεπάγονται την ανταλλαγή ενός νομίσματος έναντι άλλου σε μελλοντική ημερομηνία, περιλαμβάνονται στην καθαρή συναλλαγματική θέση προκειμένου να υπολογιστούν τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές. Οι πράξεις επί επιτοκίων αναπροσαρμόζονται ως προς την αξία τους κατά στοιχείο. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων καταγράφονται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού κατά την ημερομηνία συναλλαγής. Οι ημερήσιες αυξομειώσεις του περιθωρίου μεταβολών αποτίμησης καταγράφονται στον ισολογισμό. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν μεταφερθεί στα αποτελέσματα χρήσεως στο τέλος της χρήσης δεν αντιλογίζονται έναντι μη πραγματοποιηθέντων κερδών επόμενων χρήσεων, εκτός εάν η σχετική σύμβαση εκκαθαριστεί πρόωρα ή λήξει.

Γεγονότα που επήλθαν μετά την κατάρτιση του ισολογισμού

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού διορθώνονται ώστε να περιλαμβάνουν γεγονότα που επέρχονται από την ημερομηνία κατάρτισης του ετήσιου ισολογισμού έως και την ημερομηνία κατά την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις, εφόσον τα εν λόγω γεγονότα επηρεάζουν ουσιαδώς την κατάσταση του ενεργητικού και του παθητικού του ισολογισμού κατά την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού.

Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ

Ως συναλλαγές εντός του ΕΣΚΤ ορίζονται οι διασυννοριακές συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ δύο κεντρικών τραπεζών της ΕΕ. Οι συναλλαγές αυτές υπόκεινται κατ' αρχήν σε επεξεργασία μέσω του συστήματος TARGET² και δημιουργούν διμερή υπόλοιπα μεταξύ των εν λόγω κεντρικών τραπεζών της ΕΕ σε λογαριασμούς συνδεδεμένους με το

TARGET. Γίνεται καθημερινά ενημέρωση των διμερών αυτών υπολοίπων έναντι της ΕΚΤ, έτσι ώστε κάθε ΕθνΚΤ να εμφανίζει μία μόνο καθαρή διμερή θέση έναντι της ΕΚΤ. Η θέση αυτή εμφανίζεται στους λογαριασμούς της ΕΚΤ και αντιπροσωπεύει την καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση κάθε ΕθνΚΤ έναντι των λοιπών μελών του ΕΣΚΤ.

Τα “υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ” των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έναντι της ΕΚΤ (εκτός του κεφαλαίου της ΕΚΤ και των θέσεων που προκύπτουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ) χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος και παρουσιάζονται στον ισολογισμό της ΕΚΤ ως μία καθαρή (πιστωτική ή χρεωστική) θέση.

Τα “υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ” που απορρέουν από την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος περιλαμβάνονται ως ένα μόνο καθαρό στοιχείο ενεργητικού υπό τον τίτλο “Απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος” (βλ. “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

Τα “υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ” των εκτός της ζώνης του ευρώ ΕθνΚΤ έναντι της ΕΚΤ εμφανίζονται στο λογαριασμό “Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”.

Λογιστική απεικόνιση των ενσώματων και ασώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια, εξαιρουμένων των γηπέδων, αποτιμώνται στο κόστος μείον την αποσβεσθείσα αξία. Τα γήπεδα αποτιμώνται στο κόστος. Η αποσβεσθείσα αξία υπολογίζεται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τη διάρκεια της

² Το σύστημα TARGET είναι το Διερωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο (βλ. επίσης Κεφάλαιο VIII).

προσδοκώμενης οικονομικής ζωής του περιουσιακού στοιχείου, αρχής γενομένης από το τρίμηνο μετά την απόκτησή του, ως εξής:

- ηλεκτρονικοί υπολογιστές, συναφές υλικό και λογισμικό, και μεταφορικά μέσα: 4 έτη
- εξοπλισμός, έπιπλα και μηχανολογικός εξοπλισμός: 10 έτη
- δαπάνες κατασκευής και κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ανακαίνισης: 25 έτη.

Στην περίπτωση των δαπανών κατασκευής και των κεφαλαιοποιημένων δαπανών ανακαίνισης που σχετίζονται με τις υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις της ΕΚΤ, η περίοδος απόσβεσης έχει μειωθεί, ούτως ώστε τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία να αποσβεστούν πλήρως έως το τέλος του 2008, ημερομηνία κατά την οποία η ΕΚΤ αναμένεται να έχει μεταφερθεί στις οριστικές της εγκαταστάσεις. Η αλλαγή αυτή θα επηρεάσει τους ετήσιους λογαριασμούς κυρίως από το 2003 και εξής.

Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που έχουν κόστος μικρότερο των 10.000 ευρώ αποσβένονται κατά το έτος αγοράς τους.

Πρόγραμμα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ

Η ΕΚΤ εφαρμόζει ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης που βασίζεται σε καθορισμένες εισφορές. Τα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου συντάξεων, τα οποία προορίζονται αποκλειστικά για την καταβολή παροχών προς τους άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένους, περιλαμβάνονται στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού της ΕΚΤ ως χωριστό κονδύλιο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου συντάξεων λογίζονται ως έσοδα και έξοδα του συνταξιοδοτικού προγράμματος κατά το έτος στο οποίο προκύπτουν. Οι παροχές που είναι καταβλητέες από τον κύριο λογαριασμό παροχών, ο οποίος

αποτελείται από τις εισφορές της ΕΚΤ, καλύπτονται από ελάχιστες εγγυήσεις που εξασφαλίζουν την καταβολή παροχών με βάση τις καθορισμένες συνταξιοδοτικές εισφορές.

Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Η ΕΚΤ και οι 12 ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, οι οποίες συναποτελούν το Ευρωσύστημα, εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2002.³ Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ κατανέμεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων⁴.

Η ΕΚΤ ανέλαβε την έκδοση του 8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ, ποσοστό το οποίο εμφανίζεται στο παθητικό ως “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”. Το μερίδιο της ΕΚΤ στη συνολική έκδοση των τραπεζογραμμάτων ευρώ καλύπτεται από απαιτήσεις έναντι των ΕθνΚΤ. Οι εν λόγω απαιτήσεις, που είναι έντοκες⁵, εμφανίζονται ως “Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος” υπό το στοιχείο “Απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος” (βλ. “Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”). Οι πιστωτικοί τόκοι επί των απαιτήσεων αυτών περιλαμβάνονται στο στοιχείο “Καθαροί πιστωτικοί τόκοι”. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι τα εν λόγω

³ Απόφαση της ΕΚΤ της 6ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ (ΕΚΤ/2001/15), ΕΕ L 337, 20.12.2001, σ. 52-54.

⁴ Με τον όρο “κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων” νοούνται τα ποσοστά που προκύπτουν όταν, μετά την αφαίρεση του μεριδίου συμμετοχής της ΕΚΤ στο σύνολο των εκδιδόμενων τραπεζογραμμάτων ευρώ, εφαρμοστεί η κλείδα κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο επί του μεριδίου συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εν λόγω σύνολο.

⁵ Απόφαση της ΕΚΤ της 6ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών από το οικονομικό έτος 2002 (ΕΚΤ/2001/16), ΕΕ L 337, 20.12.2001, σ. 55-61.

έσοδα θα διανέμονται χωριστά στις ΕθνΚΤ με τη μορφή ενδιάμεσης διανομής.⁶ Επίσης, τα έσοδα αυτά θα διανέμονται στο ακέραιο, εκτός εάν το καθαρό κέρδος της ΕΚΤ για το συγκεκριμένο έτος είναι μικρότερο του εισοδήματός της από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ, και με την επιφύλαξη τυχόν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου να μειώσει το εισόδημα αυτό λόγω εξόδων της ΕΚΤ σε σχέση με την έκδοση και διαχείριση τραπεζογραμμάτων ευρώ. Για το 2002, πραγματοποιήθηκε μία ενδιάμεση διανομή τη δεύτερη εργάσιμη ημέρα του 2003. Από το 2003 και εξής, οι ενδιάμεσες διανομές θα πραγματοποιούνται μετά το τέλος κάθε τριμήνου.

Λοιπά ζητήματα

Λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο της ΕΚΤ ως κεντρικής τράπεζας, η Εκτελεστική

Επιτροπή της ΕΚΤ φρονεί ότι η δημοσίευση αναλυτικής κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρέχει στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων σημαντικές πρόσθετες πληροφορίες.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και βάσει σύστασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε να οριστεί η εταιρία PricewaterhouseCoopers GmbH ως εξωτερικός ελεγκτής της ΕΚΤ για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

⁶ Απόφαση της ΕΚΤ της 21ης Νοεμβρίου 2002 σχετικά με τη διανομή του εισοδήματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών (ΕΚΤ/2002/9), ΕΕ L 323/49, 28.11.2002, σ. 49-50.

Σημειώσεις επί του ισολογισμού

1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Η ΕΚΤ έχει στην κατοχή της 27,4 εκατομμύρια ουγγιές καθαρού χρυσού (2001: 24,7 εκατομμύρια ουγγιές). Το 2002 δεν πραγματοποιήθηκαν συναλλαγές επί χρυσού. Η μεταβολή που εμφανίζεται στον ισολογισμό οφείλεται στην τριμηνιαία διαδικασία αναπροσαρμογής (βλ. “Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

2 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων και κατοίκων ζώνης ευρώ

Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ

Το στοιχείο αυτό του ενεργητικού αντιπροσωπεύει τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα που κατείχε η ΕΚΤ την 31η Δεκεμβρίου 2002 και απορρέει από συμφωνία αγοραπωλησίας ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), βάσει της οποίας το ΔΝΤ εξουσιοδοτείται να διενεργεί πωλήσεις ή αγορές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων έναντι ευρώ, για λογαριασμό της ΕΚΤ, εντός ανώτατων και κατώτατων ποσών ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων που κατέχει η ΕΚΤ. Τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα ορίζονται ως δέσμη νομισμάτων. Η αξία τους καθορίζεται ως το σταθμικό άθροισμα των συναλλαγματικών ισοτιμιών των τεσσάρων κύριων νομισμάτων (ευρώ, γιεν Ιαπωνίας, λίρας Αγγλίας και δολαρίου ΗΠΑ). Λογιστικώς, τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα αντιμετωπίζονται ως απαιτήσεις σε συνάλλαγμα (βλ. “Χρυσός και απαιτήσεις/υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού
Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Οι απαιτήσεις αυτές αποτελούνται από υπόλοιπα λογαριασμών σε ξένες τράπεζες, δάνεια σε συνάλλαγμα και τοποθετήσεις σε χρεόγραφα, που εκφράζονται σε δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας.

3 Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Την 31η Δεκεμβρίου 2002, οι απαιτήσεις αυτές αντιπροσώπευαν καταθέσεις σε τράπεζες κατοίκων εκτός της ζώνης του ευρώ.

4 Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

Όλα τα χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ που διακρατεί η ΕΚΤ αντιστοιχούν άμεσα στο κεφάλαιο και τα αποθεματικά της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ αποφάσισε να αναταξινομήσει τα εν λόγω χρεόγραφα ως ειδικό χαρτοφυλάκιο, το οποίο περιλαμβάνεται πλέον στα “Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού”. Αναλόγως διορθώθηκε το αντίστοιχο υπόλοιπο της 31ης Δεκεμβρίου 2001.

5 Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

Απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από τις απαιτήσεις της ΕΚΤ έναντι των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ οι οποίες συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος (βλ.

“Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από πιστωτικά/χρεωστικά υπόλοιπα των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έναντι της ΕΚΤ στο πλαίσιο του TARGET και περιλαμβάνει ενδιάμεσες διανομές του εισοδήματος της ΕΚΤ από τα τραπεζογραμμάτια (βλ. “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” και “Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

	2002 €	2001 €
Οφειλές ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο του TARGET	56.546.091.330	66.908.187.928
Απαιτήσεις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο του TARGET	(50.471.612.534)	(57.210.884.008)
Απαιτήσεις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης διανομής του εισοδήματος της ΕΚΤ από τα τραπεζογραμμάτια	(606.000.000)	0
Καθαρή θέση	5.468.478.796	9.697.303.920

6 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Ενσώματα και ασώματα πάγια

Αυτά περιλάμβαναν τα εξής κύρια κονδύλια στις 31 Δεκεμβρίου 2002:

	Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2002 €	Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2001 €
Γήπεδα και κτίρια	51.496.140	39.288.068
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	33.522.388	28.703.744
Εξοπλισμός, έπιπλα, μηχανολογικός εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα	2.575.083	4.492.005
Πάγια υπό κατασκευή	9.092.185	8.077.125
Λοιπά πάγια στοιχεία ενεργητικού	15.938.962	20.024.712
Σύνολο	112.624.758	100.585.654

Η μεγάλη αύξηση στο κονδύλιο “Γήπεδα και κτίρια” αφορά κεφαλαιοποιημένες δαπάνες εγκατάστασης της ΕΚΤ και στα δύο κτίριά της, τον Ευρωπύργο και το Eurotheum.

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Το στοιχείο αυτό αποτελείται κυρίως από τα εξής:

- Τα χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ, που αποτιμώνται σε 5,4 δισεκ. ευρώ (2001: 4,4 δισεκ. ευρώ – βλ. σημείωση 4).
- Τα χαρτοφυλάκια επενδύσεων που αφορούν το ταμείο συντάξεων της ΕΚΤ και αποτιμώνται σε 61,9 εκατ. ευρώ (2001: 53,9 εκατ. ευρώ). Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία αντιστοιχούν στις συσσωρευμένες συνταξιοδοτικές εισφορές της ΕΚΤ και των υπαλλήλων της που επενδύθηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002 και τις οποίες διαχειρίζεται εξωτερική εταιρία διαχείρισης διαθεσίμων. Οι τακτικές εισφορές της ΕΚΤ και των

ασφαλισμένων του προγράμματος επενδύονται σε μηνιαία βάση. Τα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου δεν είναι ανταλλάξιμα με άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού της ΕΚΤ, ενώ τα καθαρά έσοδα που προκύπτουν από τη διαχείριση αυτών των πόρων δεν αποτελούν έσοδο της ΕΚΤ, αλλά επανεπενδύονται για κάλυψη μελλοντικών συνταξιοδοτικών παροχών. Η αξία των περιουσιακών αυτών στοιχείων βασίζεται στην αποτίμηση που έγινε από την εξωτερική εταιρία διαχείρισης διαθεσίμων, σύμφωνα με τις τιμές της αγοράς του τέλους του έτους.

(γ) Η ΕΚΤ κατέχει 3.000 μετοχές της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, οι οποίες καταγράφονται στο κόστος κτήσεως, ανερχόμενο σε 38,5 εκατ. ευρώ.

Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει δεδουλευμένους τόκους ύψους 727 εκατ. ευρώ επί των απαιτήσεων της ΕΚΤ που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος (βλ. “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”). Το υπόλοιπο ποσό αφορά κυρίως δεδουλευμένους τόκους επί τίτλων και λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.

Διάφορα

Η αύξηση που σημειώθηκε στο στοιχείο αυτό το 2002 οφείλεται κυρίως στη συσσωρευμένη ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της ΕΚΤ από τα τραπεζογραμμάτια (βλ. “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές” και σημείωση 5 ανωτέρω).

7 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει το μερίδιο της ΕΚΤ στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

8 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από καταθέσεις μελών της Τραπεζικής Ένωσης για το Ευρώ (EBA), οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παροχή ασφάλειας προς την ΕΚΤ σε σχέση με πληρωμές της EBA που διακανονίζονται μέσω του συστήματος TARGET.

9 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Οι υποχρεώσεις αυτές αντιπροσωπεύουν κυρίως υπόλοιπα που τηρούν στην ΕΚΤ οι εκτός της ζώνης του ευρώ ΕθνΚΤ και τα οποία προέρχονται από συναλλαγές που διακανονίζονται μέσω του συστήματος TARGET (βλ. “Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

10 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων και μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Οι υποχρεώσεις αυτές απορρέουν από συναλλαγές βάσει συμφωνιών επαναγοράς που διενεργήθηκαν με κατοίκους και μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο της διαχείρισης των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ.

11 Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος

Ο λογαριασμός αυτός αφορά τις υποχρεώσεις έναντι των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ που προέκυψαν από τη

μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων προς την ΕΚΤ. Οι αρχικές υποχρεώσεις ήταν εκφρασμένες σε ευρώ και το ύψος τους ήταν σταθερό, υπολογιζόμενο με βάση την αξία των συναλλαγματικών διαθεσίμων κατά το χρόνο της μεταβίβασής τους. Τοκίζονται με το τελευταίο διαθέσιμο οριακό επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος, διορθωμένο ώστε να αντανakλάται το μηδενικό επιτόκιο που εφαρμόζεται επί του μέρους των διαθεσίμων που μεταβιβάστηκε υπό μορφή χρυσού (βλ. “Σημειώσεις επί των αποτελεσμάτων χρήσεως”, σημείωση 19).

	Κλείδα κατανομής %	€
Εθνική Τράπεζα του Βελγίου	2,8658	1.432.900.000
Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Γερμανίας	24,4935	12.246.750.000
Τράπεζα της Ελλάδος	2,0564	1.028.200.000
Τράπεζα της Ισπανίας	8,8935	4.446.750.000
Τράπεζα της Γαλλίας	16,8337	8.416.850.000
Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας	0,8496	424.800.000
Τράπεζα της Ιταλίας	14,8950	7.447.500.000
Κεντρική Τράπεζα του Λουξεμβούργου	0,1492	74.600.000
Τράπεζα της Ολλανδίας	4,2780	2.139.000.000
Εθνική Τράπεζα της Αυστρίας	2,3594	1.179.700.000
Τράπεζα της Πορτογαλίας	1,9232	961.600.000
Τράπεζα της Φινλανδίας	1,3970	698.500.000
Σύνολο	80,9943	40.497.150.000

12 Λοιπά στοιχεία παθητικού

Το στοιχείο αυτό αποτελείται κυρίως από τόκους οφειλόμενους προς τις ΕθνΚΤ επί των απαιτήσεων τους που συνδέονται με τα μεταβιβασθέντα συναλλαγματικά διαθέσιμα (βλ. σημείωση 11). Επίσης περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις της ΕΚΤ που συνδέονται με το ταμείο συντάξεων (61,9 εκατ. ευρώ, 2001: 53,9 εκατ. ευρώ) και λοιπούς μεταβατικούς λογαριασμούς του παθητικού.

13 Προβλέψεις

Επειδή η ΕΚΤ διατρέχει υψηλό κίνδυνο τιμής συναλλάγματος και κίνδυνο επιτοκίου και με δεδομένο το σημερινό ύψος του αποθεματικού αναπροσαρμογής της, σχηματίστηκε γενική πρόβλεψη έναντι των εν λόγω κινδύνων. Κάθε χρόνο εξετάζεται το ύψος και η αναγκαιότητα αυτής της πρόβλεψης με βάση την αξιολόγηση της ΕΚΤ για τους μελλοντικούς της κινδύνους τιμής συναλλάγματος και επιτοκίου.

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει επίσης διοικητικές προβλέψεις που αφορούν δαπάνη για αγορά αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και μια κατάλληλη πρόβλεψη σε σχέση με τη συμβατική υποχρέωση της ΕΚΤ να επαναφέρει τις κτιριακές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιεί προς το παρόν στην αρχική τους κατάσταση μετά την απόδοση του μισθίου και τη μεταφορά της στο οριστικό της κτίριο.

14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

Οι λογαριασμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν αποθεματικά αναπροσαρμογής που προέρχονται από μη πραγματοποιηθέντα κέρδη επί των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Η μείωση των υπολοίπων αυτών οφείλεται κυρίως στην υποτίμηση του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του ευρώ (βλ. “Χρυσός και απαιτήσεις/ υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

	2002 €	2001 €
Χρυσός	1.983.835.491	1.691.913.278
Συνάλλαγμα	1.682.723.875	7.428.130.700
Τίτλοι	738.274.730	308.958.852
Σύνολο	4.404.834.096	9.429.002.830

15 Κεφάλαιο και αποθεματικά

Κεφάλαιο

Η πλήρως καταβεβλημένη συμμετοχή των ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (το οποίο είναι 5 δισεκ. ευρώ) ανέρχεται συνολικά σε 4.049.715.000 ευρώ και αναλύεται ως εξής:

	Κλείδα κατανομής %	€
Εθνική Τράπεζα του Βελγίου	2,8658	143.290.000
Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Γερμανίας	24,4935	1.224.675.000
Τράπεζα της Ελλάδος	2,0564	102.820.000
Τράπεζα της Ισπανίας	8,8935	444.675.000
Τράπεζα της Γαλλίας	16,8337	841.685.000
Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας	0,8496	42.480.000
Τράπεζα της Ιταλίας	14,8950	744.750.000
Κεντρική Τράπεζα του Λουξεμβούργου	0,1492	7.460.000
Τράπεζα της Ολλανδίας	4,2780	213.900.000
Εθνική Τράπεζα της Αυστρίας	2,3594	117.970.000
Τράπεζα της Πορτογαλίας	1,9232	96.160.000
Τράπεζα της Φινλανδίας	1,3970	69.850.000
Σύνολο	80,9943	4.049.715.000

Οι εισφορές των εκτός της ζώνης του ευρώ ΕθνΚΤ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 5% του ποσού που θα έπρεπε να καταβάλουν σε περίπτωση που θα συμμετείχαν στη Νομισματική Ένωση, ανέρχονται συνολικά σε 47.514.250 ευρώ και κατανέμονται ως εξής:

	Κλείδα κατανομής %	€
Εθνική Τράπεζα της Δανίας	1,6709	4.177.250
Τράπεζα της Σουηδίας	2,6537	6.634.250
Τράπεζα της Αγγλίας	14,6811	36.702.750
Σύνολο	19,0057	47.514.250

Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν εισφορές για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων της ΕΚΤ σε σχέση με εργασίες που έγιναν για λογαριασμό των εκτός της ζώνης του ευρώ ΕθνΚΤ. Οι εν λόγω ΕθνΚΤ, μέχρις ότου ενταχθούν στο Ευρωσύστημα, δεν απαιτείται να καταβάλουν άλλο τμήμα από το αναλογούν σε αυτές εγγεγραμμένο κεφάλαιο, πέραν του ποσού που έχει ήδη αποφασιστεί. Επίσης, δεν δικαιούνται μερίδιο στα διανεμητέα κέρδη της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του εισοδήματος από την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος, ούτε υποχρεούνται να καλύψουν τυχόν ζημιές της ΕΚΤ.

Αποθεματικά

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 2002, από τα καθαρά κέρδη της χρήσεως που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001 ποσό 365 εκατ. ευρώ μεταφέρθηκε στο γενικό αποθεματικό.

16 Πρόγραμμα αυτόματου δανεισμού τίτλων

Στο πλαίσιο της διαχείρισης των ιδίων κεφαλαίων της, η ΕΚΤ έχει συνάψει σύμβαση που αφορά πρόγραμμα αυτόματου δανεισμού τίτλων. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, διορισμένος αντιπρόσωπος διενεργεί συναλλαγές δανεισμού τίτλων για λογαριασμό της ΕΚΤ με αντισυμβαλλομένους που έχουν κριθεί κατάλληλοι από την ΕΚΤ. Βάσει της εν λόγω συμφωνίας, διενεργήθηκαν αντιστρεπτές πράξεις με συμφωνία επαναγοράς και επαναπώλησης, αξίας 1,4 δισεκ. ευρώ έκαστη (2001: 1,6 δισεκ. ευρώ), οι οποίες παρέμεναν εκκρεμείς στις 31 Δεκεμβρίου 2002 (βλ. “Αντιστρεπτές πράξεις” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

17 Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων

Το 2002 χρησιμοποιήθηκαν συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων σε συνάλλαγμα στο πλαίσιο της διαχείρισης των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2002, η ονομαστική αξία των συναλλαγών που παρέμεναν εκκρεμείς ήταν η ακόλουθη:

Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί επιτοκίων σε συνάλλαγμα	Αξία συμβολαίου €
Αγορές	1.130.775.475
Πωλήσεις	682.464.004

18 Κεφαλαιακές δεσμεύσεις

Στις 5 Μαρτίου 2002, η ΕΚΤ και ο Δήμος της Φραγκφούρτης υπέγραψαν σύμβαση που αφορά την αγορά από την ΕΚΤ οικοπέδου για την ανέγερση των οριστικών κτιριακών της εγκαταστάσεων. Βάσει της προκαθορισμένης οικοδομήσιμης έκτασης, η ελάχιστη τιμή αγοράς ορίστηκε σε 61,4 εκατ. ευρώ, ποσό καταβλητέο σε δόσεις το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία η κυριότητα του οικοπέδου θα μεταβιβαστεί νομίμως στην ΕΚΤ.

Σημειώσεις επί των αποτελεσμάτων χρήσεως

19 Καθαροί πιστωτικοί τόκοι

Πιστωτικοί τόκοι επί συναλλαγματικών διαθεσίμων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει πιστωτικούς τόκους, μείον χρεωστικούς τόκους, επί των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα, που κατανέμονται ως εξής:

	2002 €	2001 €
Ακαθάριστοι πιστωτικοί τόκοι επί συναλλαγματικών διαθεσίμων	1.060.990.318	1.851.694.324
Χρεωστικοί τόκοι επί υποχρεώσεων συνδεδεμένων με συναλλαγματικά διαθέσιμα	(70.371.421)	(144.262.865)
Καθαροί πιστωτικοί τόκοι επί συναλλαγματικών διαθεσίμων	990.618.897	1.707.431.459

Πιστωτικοί τόκοι από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

Το στοιχείο αυτό αποτελείται από τους πιστωτικούς τόκους της ΕΚΤ επί απαιτήσεων της σε σχέση με το μερίδιό της (8%) στη συνολική έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”). Για τον υπολογισμό των τόκων αυτών εφαρμόζεται το τελευταίο διαθέσιμο οριακό επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος.

Χρεωστικοί τόκοι επί των απαιτήσεων των ΕθνΚΤ σε σχέση με μεταβιβασθέντα συναλλαγματικά διαθέσιμα

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι τόκοι που κατεβλήθησαν προς τις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ επί των απαιτήσεών τους έναντι της ΕΚΤ σε σχέση με τα

συναλλαγματικά διαθέσιμα που της μεταβίβασαν βάσει του άρθρου 30.1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Λοιποί πιστωτικοί τόκοι και λοιποί χρεωστικοί τόκοι

Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν πιστωτικούς και χρεωστικούς τόκους επί υπολοίπων που προέκυψαν από συναλλαγές μέσω του TARGET και επί των λοιπών απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ευρώ.

Με εξαίρεση την κατηγορία “Πιστωτικοί τόκοι από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος”, οι καθαροί πιστωτικοί τόκοι μειώθηκαν σε σύγκριση με το 2001, κυρίως λόγω της μείωσης των επιτοκίων του δολαρίου ΗΠΑ και του ευρώ στη διάρκεια του έτους.

20 Πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές από χρηματοοικονομικές πράξεις

Στο πλαίσιο συνήθων πράξεων διαχείρισης χαρτοφυλακίου προέκυψαν καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από την πώληση τίτλων. Το 2002, δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές εκροές συναλλάγματος.

21 Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων

Η δαπάνη αυτή οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην απόσβεση του κόστους κτήσεως των γιεν Ιαπωνίας και των ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων που κατέχει η ΕΚΤ με τη συναλλαγματική τους ισοτιμία στο τέλος του έτους (31 Δεκεμβρίου 2002), μετά την υποτίμηση των εν λόγω νομισμάτων έναντι του ευρώ στη διάρκεια του έτους (βλ. “Αναγνώριση εσόδων” στην ενότητα “Λογιστικές πολιτικές”).

22 Καθαρά (έξοδα)/έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Το κονδύλιο αυτό αποτελείται από τα έσοδα και έξοδα που αναφέρονται κατωτέρω. Τα έσοδα προήλθαν από ποινές που επεβλήθησαν σε πιστωτικά ιδρύματα λόγω μη συμμόρφωσής τους προς την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών.

	2002 €	2001 €
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	634.241	931.206
Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	(861.399)	(633.086)
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	(227.158)	298.120

23 Λοιπά έσοδα

Διάφορα άλλα έσοδα προέκυψαν στη διάρκεια του έτους, κυρίως από τη μεταφορά αχρησιμοποίητων διοικητικών προβλέψεων στα αποτελέσματα χρήσεως.

24 Δαπάνες προσωπικού

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται ποσό 92,6 εκατ. ευρώ για μισθούς και λοιπές παροχές (2001: 82,4 εκατ. ευρώ), εργοδοτικές εισφορές της ΕΚΤ στο ταμείο συντάξεων του προσωπικού της, καθώς και τα ασφάλιστρα υγείας και ατυχημάτων που κατέβαλε η ΕΚΤ. Οι αμοιβές των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ ανήλθαν συνολικά σε 2 εκατ. ευρώ (2001: 1,9 εκατ. ευρώ). Δεν κατεβλήθησαν συντάξεις σε πρώην μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής ή σε προστατευόμενα μέλη της οικογενείας τους στη διάρκεια του έτους. Οι μισθοί και οι λοιπές παροχές, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των ανώτατων διοικητικών στελεχών, ακολουθούν κατ' ουσίαν το μισθολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και είναι συγκρίσιμα προς αυτό.

Στο τέλος του 2002, η ΕΚΤ απασχολούσε 1.105 υπαλλήλους, από τους οποίους 79 κατείχαν διευθυντικές θέσεις. Ο μέσος αριθμός απασχολουμένων στην ΕΚΤ κατά το 2002 ήταν 1.080, έναντι 997 το 2001. Την ίδια περίοδο έγιναν 113 νέες προσλήψεις, ενώ 51 υπάλληλοι αποχώρησαν από την ΕΚΤ.

25 Το πρόγραμμα συνταξιοδότησης του προσωπικού της ΕΚΤ

Σύμφωνα με τον κανονισμό του προγράμματος συνταξιοδότησης της ΕΚΤ, απαιτείται πλήρης αναλογιστική μελέτη ανά τριετία. Η τελευταία αναλογιστική μελέτη έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, με βάση τη μέθοδο Projected Unit Credit, σύμφωνα με την οποία προβλέπονται οι ελάχιστες υποχρεώσεις που συνίστανται στα εφάπαξ ποσά που θα ήταν πληρωτέα τοις μετρητοίς προς τους ασφαλισμένους κατά τη λήξη της υπηρεσίας τους.

Οι συνταξιοδοτικές δαπάνες του προγράμματος εκτιμώνται σύμφωνα με τη γνωμοδότηση εξειδικευμένου αναλογιστή. Οι συνολικές συνταξιοδοτικές δαπάνες της ΕΚΤ, οι οποίες περιλαμβάνουν και πρόβλεψη για επιδόματα αναπηρίας και πρόσθετες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση, ήταν 27,4 εκατ. ευρώ (2001: 14,9 εκατ. ευρώ). Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται πρόβλεψη για καταβολή συντάξεων σε μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, ύψους 2,1 εκατ. ευρώ (2001: 0,7 εκατ. ευρώ) και για τυχόν πρόσθετες εισφορές. Βάσει των πορισμάτων του αναλογιστή, η ΕΚΤ κατέβαλε το 2002 πρόσθετη εισφορά ύψους 10,5 εκατ. ευρώ. Το απαιτούμενο μελλοντικό ποσοστό εισφοράς της ΕΚΤ είναι 16,5% επί των συντάξιμων αποδοχών όλου του προσωπικού.

26 Διοικητικές δαπάνες

Σε αυτές υπάγονται όλες οι λοιπές τρέχουσες δαπάνες που αφορούν τη

μίσθωση και συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων, αγαθά και εξοπλισμό μη κεφαλαιακού χαρακτήρα, αμοιβές εξωτερικών συνεργατών και λοιπές υπηρεσίες και προμήθειες, καθώς επίσης και δαπάνες για την πρόσληψη, μετάθεση, εγκατάσταση, κατάρτιση και επανεγκατάσταση υπαλλήλων.

Η καθαρή μείωση των διοικητικών δαπανών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι στη διάρκεια του 2001 είχαν καταβληθεί πρόσθετες αμοιβές συμβούλων σε σχέση με την Εκστρατεία Ενημέρωσης Ευρώ 2002.

27 Υπηρεσίες παραγωγής τραπεζογραμματίων

Το 2001, κεφαλαιοποιήθηκε το κόστος παραγωγής αποθέματος τραπεζογραμματίων ευρώ για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών του Ευρωσυστήματος στο πλαίσιο

της μετάβασης στο ευρώ σε φυσική μορφή, μέχρις ότου πραγματοποιηθεί ο απαιτούμενος επιμερισμός του αποθέματος αυτού στις ΕθνΚΤ στο κόστος. Κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ μετά την εισαγωγή του ευρώ, σύμφωνα με την οποία το υπόλοιπο απόθεμα τραπεζογραμματίων θα αποτελέσει τον πυρήνα ενός στρατηγικού αποθέματος του Ευρωσυστήματος, το εν λόγω κόστος καθώς και συναφή έξοδα που πραγματοποιήθηκαν το 2002 έχουν πλέον αντισταθμιστεί. Οι ΕθνΚΤ επιβαρύνθηκαν απευθείας με τα υπόλοιπα έξοδα για τη δημιουργία του στρατηγικού αποθέματος του Ευρωσυστήματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι η ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της ΕΚΤ που προέρχεται από την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος θα πρέπει να μειωθεί ισόποσα προς την εν λόγω δαπάνη.

Προς τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Φραγκφούρτη

Ελέγξαμε τους επισυναπτόμενους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 31ης Δεκεμβρίου 2002. Οι εν λόγω λογαριασμοί καταρτίζονται με ευθύνη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Εμείς είμαστε υπεύθυνοι να εκφέρουμε γνώμη σχετικά με τους λογαριασμούς αυτούς, βάσει του ελέγχου μας.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά, οφείλουμε να σχεδιάσουμε και να διενεργήσουμε τον έλεγχο, ώστε να βεβαιωθούμε σε εύλογο βαθμό ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί δεν περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες. Ο έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση, σε δειγματοληπτική βάση, παραστατικών στα οποία στηρίζονται τα ποσά και τα γεγονότα που παρουσιάζονται στους ετήσιους λογαριασμούς. Επίσης, περιέχει την αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και σημαντικών εκτιμήσεων που διατύπωσε η διοίκηση. Τέλος, αξιολογείται η συνολική παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών. Πιστεύουμε ότι ο έλεγχος που διενεργήσαμε παρέχει μια επαρκή βάση προκειμένου να εκφέρουμε τη γνώμη μας.

Κατά την άποψή μας, οι επισυναπτόμενοι ετήσιοι λογαριασμοί, οι οποίοι καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται στην πρώτη ενότητα των σημειώσεων για τους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, παρέχουν αληθή και ορθή εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2002 και των αποτελεσμάτων των εργασιών της για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

Φραγκφούρτη, 12 Μαρτίου 2003

PricewaterhouseCoopers

Ανώνυμος Εταιρία Οικονομικού Ελέγχου

Οι οικονομικοί ελεγκτές
υπογραφή
(Wagener)

υπογραφή
(Roennberg)

Σημείωση επί της διανομής των κερδών

Η σημείωση αυτή δεν αποτελεί τμήμα των οικονομικών καταστάσεων της ΕΚΤ για το έτος 2002. Δημοσιεύεται στην Ετήσια Έκθεση για ενημερωτικούς μόνο λόγους.

Διανομή κερδών

Εισόδημα από τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδει η ΕΚΤ

Στο πλαίσιο απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002, ποσό ύψους 606 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο περιλαμβάνει μέρος του εισοδήματος που αφορά το μερίδιο της ΕΚΤ στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ, διανεμήθηκε στις ΕθνΚΤ στις 3 Ιανουαρίου 2003, κατ' αναλογία προς τα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Μεταφορά στο γενικό αποθεματικό

Το άρθρο 33 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ ορίζει ότι το καθαρό κέρδος της ΕΚΤ μεταβιβάζεται με την ακόλουθη σειρά:

- Ένα ποσό το οποίο καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του καθαρού κέρδους μεταφέρεται στο γενικό αποθεματικό με ανώτατο όριο το 100% του κεφαλαίου.
- Το υπόλοιπο καθαρό κέρδος διανέμεται μεταξύ των μεριδιούχων της ΕΚΤ, κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδιά τους.

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 20 Μαρτίου 2003 να μην μεταφέρει κανένα ποσό στο γενικό αποθεματικό και να διανείμει το υπόλοιπο ποσό ύψους 614 εκατομμυρίων ευρώ στις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Οι ΕθνΚΤ που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ δεν δικαιούνται να λάβουν μερίδιο από τα κέρδη της ΕΚΤ.

	2002 €	2001 €
Κέρδη χρήσεως	1.220.454.254	1.821.819.922
Εισόδημα από τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδει η ΕΚΤ το οποίο διανεμήθηκε στις ΕθνΚΤ	(606.000.000)	0
Κέρδη χρήσεως μετά τη διανομή εισοδήματος από τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδει η ΕΚΤ	614.454.254	1.821.819.922
Μεταφορά στο γενικό αποθεματικό	0	(364.363.984)
Διανεμητέα κέρδη	614.454.254	1.457.455.938
Διανομή στις ΕθνΚΤ	(614.454.254)	(1.457.455.938)
Σύνολο	0	0